

Opgave 2 i "M3NUM1 F15 Ordinær eksamen"

a) Lydhastigheden, c [m/s], i havvand varierer med temperaturen, T [°C]. I havvand med 3,5‰ salt vil der på 100 meters dybde gælde følgende sammenhæng:

$$c(T) = 0,0002374T^3 - 0,05304T^2 + 4,591T + 1450,59$$

Benyt MATLAB til at plote funktionen $c(T)$ i intervallet $2^{\circ}\text{C} \leq T \leq 30^{\circ}\text{C}$. Plottet skal forsynes med *grid* samt titlen Lydhastighed i havvand (dybde = 100 m, saltindhold = 3,5 pct). Betegnelserne på den vandrette og lodrette akse skal være henholdsvis Temperatur (grader C) og Lydhastighed (m/s). Brevselsen skal indeholde såvel de benyttede MATLAB-kommandoer som det resulterende plot.

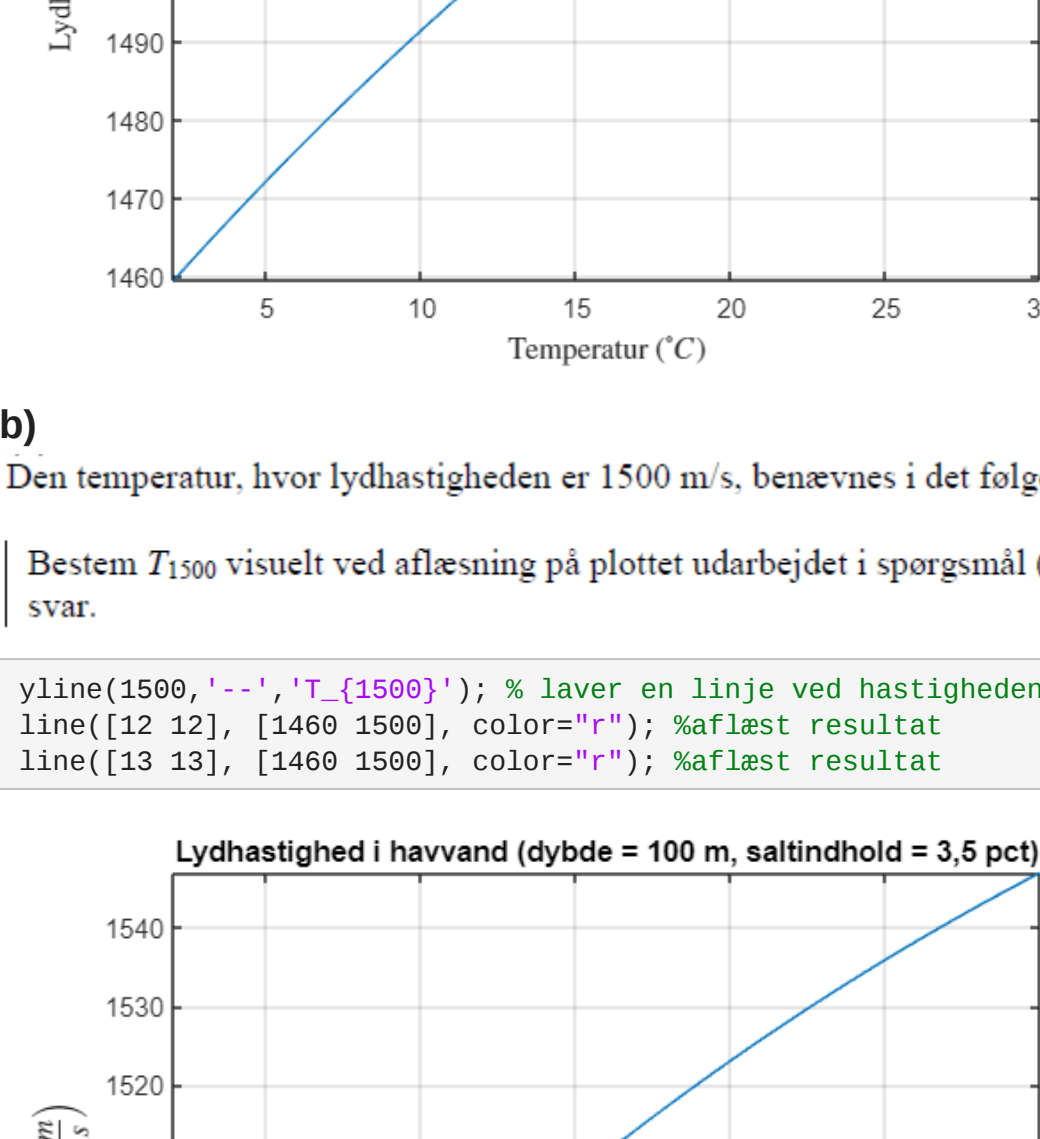
```
%Funktionen defineres
f = @(T) 0.0002374.*T.^3 - 0.05304.*T.^2 + 4.591.*T + 1450.59;

%temperatur intervallet der ses på
Temp = [2,30]; %degreeC

%plot(f,Temp), grid; %plotter funktionen i temperatur intervallet , yline(1500, "--")
%skæter titelen på plottet
title("Lydhastighed i havvand (dybde = 100 m, saltindhold = 3,5 pct)")

%skæter teksten på x-aksen
xlabel("Temperatur (°C)", 'Interpreter', 'latex')

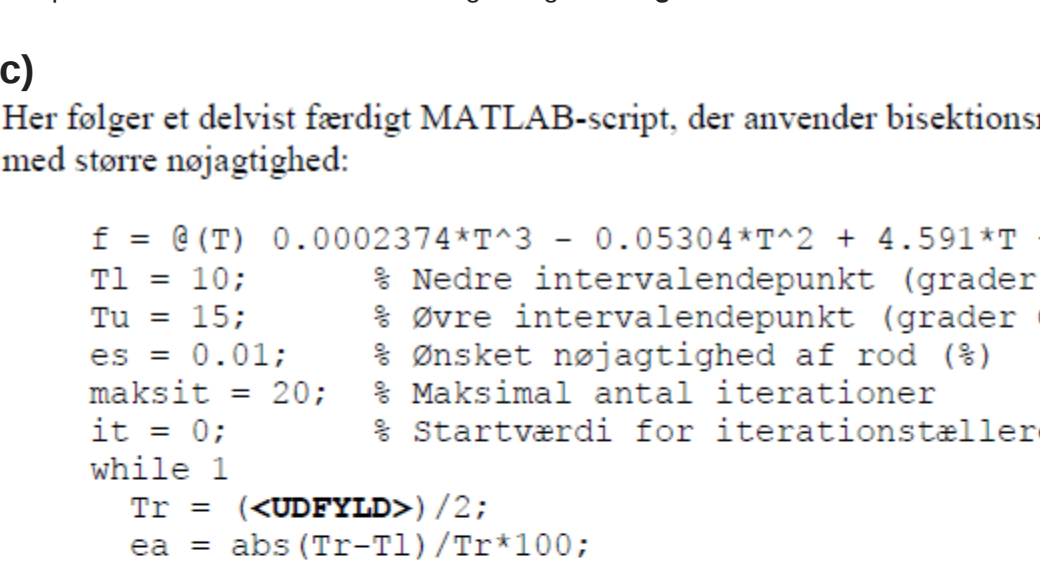
%skæter teksten på y-aksen
ylabel("Lydhastighed \left(\frac{m}{s}\right)", 'Interpreter', 'latex')
```


b) Den temperatur, hvor lydhastigheden er 1500 m/s, benævnes i det følgende T_{1500} .

Bestem T_{1500} visuelt ved aflæsning på plottet udarbejdet i spørgsmål (a). Der ønskes et helhelligt svar.

```
Yline(1500, '-', 'T_{1500}'); % laver en linje ved hastigheden 1500 for bedre aflæsning
line([12 13], [1460 1500], color='r'); %fløjest resultat
line([13 13], [1460 1500], color='r'); %fløjest resultat
```


c) Her følger et delvist færdigt MATLAB-script, der anvender bisektionsmetoden til at bestemme T_{1500} med større nøjagtighed:

```
f = @(T) 0.0002374*T.^3 - 0.05304*T.^2 + 4.591*T + 1450.59 - <UDFYLD>;
Tl = 10; % Nedre intervalendepunkt (grader C)
Tu = 15; % Øvre intervalendepunkt (grader C)
es = 0.01; % Ønsket nøjagtighed af rod (%)
maksit = 20; % Maksimal antal iterationer
it = 0; % Startværdi for iterationstælleren it
while 1
    Tr = (<UDFYLD>)/2;
    ea = abs((Tr-Tl)/Tr)*100;
    it = it + <UDFYLD>;
    if f(Tl)*f(Tr) > 0
        <UDFYLD> = Tr;
    elseif f(Tl)*f(Tr) < 0
        <UDFYLD> = Tr;
    else
        ea = 0;
    end
    if <UDFYLD> <= es || it >= <UDFYLD>, break, end
end
T1500 = Tr
ea
it
```

Scriptet kan downloades fra Blackboard under navnet bisektion.m.

Færdiggør MATLAB-scriptet ved at erstatte tekstangivelserne <UDFYLD> med korrekt MATLAB-kode, og kød derefter scriptet. I besvarelsen ønskes såvel det færdiggjorte script som dets output i kommandovinduet anført, og det ønskes forklaret, hvad slutværdierne af ea og it betyder.

```
% bisektion
T = @(T) 0.0002374*T.^3 - 0.05304*T.^2 + 4.591*T + 1450.59 - 1500;
Tl = 10; % Nedre intervalendepunkt (grader C)
Tu = 15; % Øvre intervalendepunkt (grader C)
es = 0.01; % Ønsket nøjagtighed af rod (%)
maksit = 20; % Maksimal antal iterationer
it = 0; % Startværdi for iterationstælleren it
while 1
    Tr = (Tl + Tu)/2; %T værdien i roden
    ea = abs((Tr - Tl)/Tr)*100; %usikkerheden
    it = it + 1; %antal iterationer
    if f(Tl)*f(Tr) > 0
        Tu = Tr; %Der sættes nyt upper limit
    elseif f(Tl)*f(Tr) < 0
        Tl = Tr; %Der sættes nyt lower limit
    else
        ea = 0; %usikkerheden er 0 da vi har ramt rigtigt
    end
    %forløopet brydes hvis vi når et maksimalt antal forsøg eller vi kommer
    %indenfor usikkerheden.
    if ea <= es || it >= maksit, break, end
end
T1500 = Tr % Temperaturen printes

T1500 = 12.5812

ea % Usikkerheden printes

ea = 0.0008

it % Antal iterationer der er gennemgæet

it = 12

ea er usikkerheden
it er antal iterationer(forsøg)
```

d) Bestem T_{1500} ved hjælp af Newton-Raphsons metode, idet der benyttes en startværdi på 15. Der skal udføres så mange iterationer, at den approksimative fejl på den fundne værdi af T_{1500} er højest 0,01%. I besvarelsen ønskes såvel resultater som beregningsformler for de enkelte iterationer anført (gæm på tabelform).

newraph.m funktionen følger:

```
function [root,ea,iter]=newraph(func,xr,es,maksit)
% newraph: Newton-Raphson root location zeroes
% [root,ea,iter]=newraph(func,xr,es,maksit);
% uses Newton-Raphson method to find the root of func
% input:
% func = name of function symbolic
% xr = initial guess
% es = desired relative error (default = 0.0001%)
% maksit = maximum allowable iterations (default = 50)
% output:
% root = real root
% ea = approximate relative error (%)
% iter = number of iterations

if nargin<2 %hvis der er mindre end 2 input gives der en advarsel
    error('at least 2 input arguments required!')
end

if nargin<3 || isempty(es) %sætter default value hvis ikke intastes
    es=0.0001;
end

if nargin<4 || isempty(maksit) %sætter default value hvis ikke intastes
    maksit=50;
end

iter = 0; %antal iteration starter på 0
%laver tome arrays til tabel udskrift
Resultat = [];
r_list = [];
df_list = [];
Error = [];

%differentierer funktionen symbolsk og laver den numerisk igen
f = matlabFunction(func);
df = matlabFunction(diff(f));

while 1 %starter while loop
    xrold = xr; %Gæmmer den gamle xr værdi
    xr = xr - f(xr)/df(xr); %udregner roden.

    % syes T %sætter T som et symbol til visning af ligningen
    % f_show = xr - f(xr)/df(xr) klippingen der bruges
    iter = iter + 1; % antal gange der er kørt igennem

    Resultat(end+1) = xr; %tilføjer roden til resultat listen
    r_list(end+1) = f(xrold); %tilføjer ligningen til lignings listen
    df_list(end+1) = df(xrold);

    if xr - 0 %hvis xr ikke er 0 sættes en ny error således undgår vi at
    % dividere med 0
    ea = abs((xr - xrold)/xr) * 100;
    end
    Error(end+1) = ea; %tilføjer error til resultat error listen

    %while loopet stoppes hvis vi når inden for vores satte stat error eller
    %vi når det maksimale antal iterationer
    if ea <= es || iter >= maksit
        break
    end
end
%slut værdierne udprintes
root = xr
ea
iter

%der laves en tabel med alle værdierne der er opstået
tabel = table(Resultat', r_list', df_list', Error',...
    'VariableNames',{'Root(xr)', 'f(xr)', 'df/dT (xr)', ...
    'Error(ea)'});
end
```

syms T %laver T til et symbol
%Sætter funktionen der skal undersøges denne skal sættes symbolsk
f = 0.0002374.*T.^3 - 0.05304.*T.^2 + 4.591.*T + 1450.59 - 1500;
vpa(diff(f),8) %vi udskriver den differentierede funktion til excel

ans = 0.0007122T^2 - 0.10608T + 4.591

newraph(f, 15, 0.0001, 50) %kalder ligningen

	root = 12.4545				
	ea = 1.8758e-09				
	iter = 4				
	tabel = 4x4 table				
		Root(xr)	f(xr)	df/dT (xr)	Error(ea)
1		12.3864	8.3222	3.1600	21.2962
2		12.4544	-0.2981	3.3803	0.7065
3		12.4545	-0.0003	3.3803	0.0008
4		12.4545	0.0000	3.3803	0.0000
5		12.4545	0.0000	3.3803	0.0000

Med excel fås følgende

A	B	C	D	E	F
1	iteration	roden(xr)	f(x)	f'(x)	Error(ea)
2	0	15			
3	1	=B2-C3/D3			
4	2	=B3-C4/D4			
5	3	=B4-C5/D5			
6	4	=B5-C6/D6			
7	5	=B6-C7/D7			

e) Benyt den indbyggede MATLAB-funktion fzero til at bestemme T_{1500} . Besvarelsen skal indeholde såvel de benyttede MATLAB-kommandoer som resultatet, dvs. den fundne værdi af T_{1500} .

```
% help fzero
f = @(T) 0.0002374.*T.^3 - 0.05304.*T.^2 + 4.591.*T + 1450.59 - 1500; %definer vores funktion

fzero(f,12) %finder der hvor funktionen er 0 ved at indstætte funktionen og et start get som her er 12

ans = 12.4545
```

f) Benyt den indbyggede MATLAB-funktion roots til at bestemme T_{1500} . Besvarelsen skal indeholde såvel de benyttede MATLAB-kommandoer som resultatet, dvs. den fundne værdi af T_{1500} .

```
% help roots
C = [0 0.0002374 -0.05304 4.591 1450.59 -1500]; % array med konstanterne i polynomiet
roots(C) % finder rødderne af polynomiet når konstanterne er givet %polyval(C,12.4545) kan tage et polynomie og indsæt en x værdi.

ans = 3x1 complex
1.0^0 *
1.0548 + 0.7473i
1.0548 - 0.7473i
0.1245 + 0.0008i
```

Opgave 2 i "M3NUM1 E15 Reeksamen"

Denne opgave går ud på at finde rødder i følgende funktion:

$$f(x) = 300\cos(2x) + x^3 - 14x^2 - 36x + 150$$

a) Benyt MATLAB til at plote $f(x)$ i intervallet $x = -8$ til 10. Plottet skal forsynes med *grid* samt passende betegnelser på akserne. Bestem rødderne visuelt vha. plottet (som helal). Besvarelsen skal indeholde plotet samt de benyttede MATLAB-kommandoer til frembringelse af plottet. Besvarelsen skal desuden indeholde de afstede rødder.

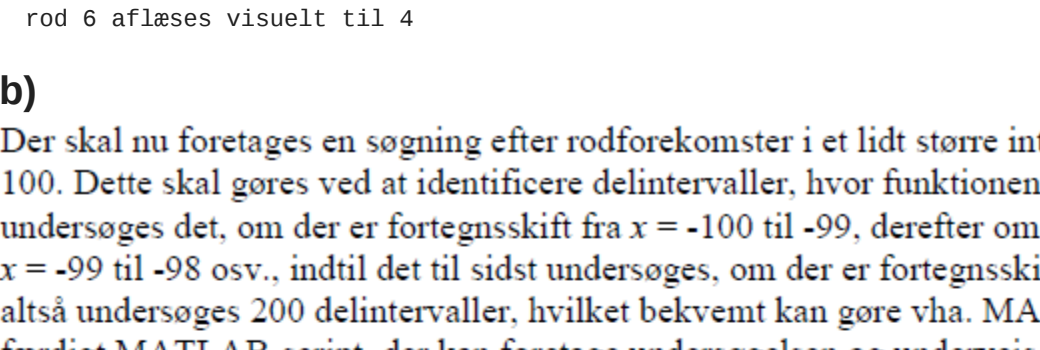
```
clear % tilsliger variable rydes
f = @(x) 300.*cos(2.*x) + x.^3 - 14.*x.^2 - 36.*x + 150; %fybjoitionen dfineres
x = [-8 10] %der indsættes grasser for funktions plottet

x = 1x2
-8 10
```

```
%plot(f, x), grid, yline(0) %vi plotter funktionen og tydligger y=0
title('Den plottede funktion -- f(x) = 300*cos(2x) + x^3 - 14*x^2 - 36*x + 150','Interpreter','latex')
xlabel('x-værdier')
ylabel('Funktionsværdien f(x)')

rod = [-4 -2 -1 2 4]; %visuelt afleste rødder skrives i en array

%laver et forloop til markering af afleste punkter og udskriver værdien af
%disce
for i = 1:length(rod)
    xline(rod(i), '-r')
    fprintf('rod %g aflæses visuelt til %g \n', i, rod(i))
end
```


b) Der skal nu foretages en søgning efter rødder/konster i et lidt større interval, nemlig fra $x = -100$ til 100. Dette skal gøres ved at identificere delintervaller, hvor funktionen skifter fortegn. Først undersøges det om der er fortegnsskift fra $x = -100$ til -99, derefter om der er fortegnsskift fra $x = -99$ til -98 osv., indtil det tid sidst undersøges, om der er fortegnsskift fra $x = 99$ til 100. Der skal altså undersøges 200 delintervaller, hvilket bekvemt kan gøre vha. MATLAB. Her følger et næsten færdigt MATLAB-script, der kan foretage undersøgelsen og undervejs udskrive delintervaller med fortegnsskift i kommandovinduet.

```
f = @(x) 300*cos(2*x)+x.^3-14*x.^2-36*x+150;
for x = [-100;<UDFYLD>]
    if f(x)*<UDFYLD> < <UDFYLD>
        disp([x,x+1])
    end
end
```

Scriptet kan downloades fra Blackboard under navnet fortegnsskift.m.

Færdiggør scriptet ved at erstatte tekstangivelserne <UDFYLD> med korrekt MATLAB-kode. Besvarelsen skal indeholde både det færdiggjorte script og det output i kommandovinduet, som scriptet producerer, når det køres. Sammenlign resultatet med svaret i spørgsmål (a), og kommenter, hvorvidt der er overensstemmelse.

```
f = @(x) 300*cos(2*x)+x.^3-14*x.^2-36*x+150; %definer funktionen vi bruger

%starter forloop for at finde ud af hvornår f krydser y=0
for x = -100:100 %vi leder i et interval fra -100 til 100
    if f(x)*f(x+1) < 0 %hvis de to funktions værdier har ens fortegn vil der ikke ske noget
        disp([x,x+1]) % ellers printes området hvor indlen der er en rod.
    end
end
```

-4 -3
-3 -2
-2 -1
-1 0
0 1
1 2
2 3
3 4
4 5
5 6

c) Funktionen $f(x)$ har en rod i nærheden af $x = 2$, som kan bestemmes mere præcist vha. bisektionsmetoden. Metoden skal som udgangspunkt for søgningen bruge to startværdier, x_1 og x_2 . Forslag 1 er at anvende $x_1 = 1$ og $x_2 = 3$, og forlag 2 er at anvende $x_1 = 1.75$ og $x_2 = 2.25$.

Er begge forslag brugbare – og i så fald, er det ene forslag at foretrække fremfor det andet (begrund svaret)?

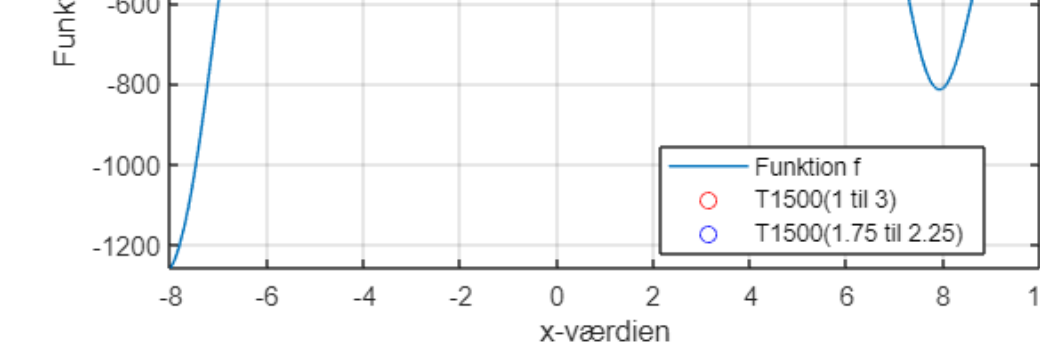
Vi undersøger først værdierne ved at bruge bisektionsmetoden, resultaterne plottes for at se hvor godt de passer

```
T1s = [1 1.75];
Tus = [3 2.25];
T1500s = [];
f = @(x) 300*cos(2*x)+x.^3-14*x.^2-36*x+150;

for i = 1:length(T1s)
    Tr = (Tl + Tu)/2; %T værdien i roden
    ea = abs((Tr - Tl)/Tr)*100; %usikkerheden
    it = it + 1; %antal iterationer
    if f(Tl)*f(Tr) < 0
        Tu = Tr; %Der sættes nyt upper limit
    elseif f(Tl)*f(Tr) > 0
        Tl = Tr; %Der sættes nyt lower limit
    else
        ea = 0; %usikkerheden er 0 da vi har ramt rigtigt
    end
    %forløopet brydes hvis vi når et maksimalt antal forsøg eller vi kommer
    %indenfor usikkerheden.
    if ea <= es || it >= maksit
        break
    end
end
T1500 = Tr % Temperaturen printes
T1500s(end + 1) = T1500;

ea % Usikkerheden printes
it % Antal iterationer der er gennemgæet
if i == length(T1s)
    break
end
disp('-----')

end
```


Det ses på plottet at værdierne 1 og 3 er best værdier til at finde roden. Det bemærkes således at 1.75 til 2.25 giver resultatet der er grænseværdier. Når vi opnår grænseværdier skal vi være skeptiske og prøve at udvide vores grænser.

Vi kan konkludere at jo mindre interval vi har jo hurtigere kører koden, men her er der også større risiko for ikke at have nul punktet midt i intervallet, omvendt må vores interval ikke blive for stort da det så kan komme til at inkludere to eller flere 0 punkter.